

Laagvliegroute F-35 komt als donderslag bij heldere hemel

‘Het lijkt erop alsof dit weer zonder goed overleg met de regio gebeurt’

LEEUWARDEN Het provinciebestuur staat op de achterste benen om het tot leven wekken van een laagvliegroute voor F-35's boven oostelijk Friesland.

Saskia van Westhreenen

Het ministerie van Defensie wil straaljagers hier op 75 meter hoogte laten oefenen. Dat scheelt geld, want voor soortgelijke activiteiten moeten de vliegers nu naar Canada.

Provinciale Staten hebben een motie in voorbereiding. Diverse fracties proberen hun partijgenoten in de Tweede Kamer tot actie te bewegen. Politici voelen zich overvallen. Ze vinden het niet kies dat Defensie niet eerst netjes in overleg is gegaan.

De laagvliegroute leidt al achttien jaar een slapend bestaan. Hij voert van Moddergat naar Kollum, Harkema, Ureterp, Nijeberkoop, Noordwolde-Zuid, Vledder en Steenwijk. Op deze lijn mogen straaljagers op minimaal 75 meter hoogte vliegen. Dat is fors lager dan een gemiddelde windmolen. Op de route mogen gemeenten geen hoge bouwwerken toestaan.

Gedeputeerde Staten wilden de route om die reden uit de boeken laten halen. Hij werd immers door Defensie sinds 2002 al niet meer gebruikt. Vliegers gingen voor hun laagvliegtrainingen naar Canada. Als een donderslag bij heldere hemel kwam het ministerie met de boodschap dat zij de route juist weer wil reactiveren. Defensie meldt dit in de aanvraag voor een nieuwe milieuvergunning voor militaire vliegactiviteiten.

De Statenleden lieten zich gisteren over de plannen informeren. „Skande”, vindt Statenlid Sijbe Knol (FNP). Zijn partij is een petitie gestart en komt in de eerstvolgende Statenvergadering met een motie. De steun daarvoor bleek gisteren al massaal; onder meer PvdA, Partij voor de Dieren, ChristenUnie, GrienLinks, D66 en Forum voor Democratie stelden kritische vragen. „En no: lawaai meitsje yn Den Haach. It is net oars.”

De GroenLinks-fractie in de Tweede Kamer reageert als eerste. Het plan lijkt haar „niet te verkopen”, meldt Defensiewoordvoester Isabelle Diks. De fractie zal de bewindslieden aan het jasje trekken. „Het lijkt erop alsof dit weer zonder goed overleg met de regio gebeurt.”

Het ministerie had gisteren Jelle Zijlstra, coördinator luchtruimherziening, naar het Provinsjehûs afgevaardigd voor uitleg. Over het hoe en waarom kon hij verder niets vertellen. „Aan het oefenen in Canada zijn kosten verbonden. Ik kan me voorstellen dat Defensie zegt: we doen het liever in Nederland. “

Gedeputeerde Staten hebben in een brief aan het ministerie hun ongenoegen kenbaar gemaakt. Het college is „erg verrast” over het voornemen, het is bang voor geluidsoverlast en voor gevaarlijke toestanden vanwege de ligging van Vliegveld Drachten. Bovendien liggen er meerdere stiltegebieden op de route. Dat maakt laagvliegen „erg ongewenst”.

Bestuurders van Friese gemeenten worden volgende week bijgepraat. Dat geldt ook voor provinciaal bestuurders van Drenthe en Groningen. Eind maart is er bestuurlijk overleg met de verantwoordelijk staatssecretaris Barbara Visser (Defensie) en minister Cora van Nieuwenhuizen (Infrastructuur en Waterstaat).
